

Asia: VN/11483/2022

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi vuoteen 2035**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Pidämme luonnosta kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi hyvin valmisteltuna. Ohjelma toimii hyvänä pohjana asian edistämiseksi ja myös tavoitteiden ja toimien tarkistuksille, kun AFIR-asetusehdotuksen tuleva sisältö tiedetään ja kun nähdään, miten jakeluinfra ja sitä käyttävien ajoneuvojen määrät kehittyvät.

Ohjelmaluonnokseen on koottu hyvää tietoa latausasemien tarjonnan nykytilasta alueellisesti. Tavoitteena tulee olla, että liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfra kehittyy Suomessa pääosin markkinalähtöisesti. Yhdymme ohjelmaluonnoksen näkemykseen, että kun markkinaehtoisen kehityksen edellytyksiä ei vielä ole (raskas liikenne, harvaan liikennöidyt alueet), tarvitaan julkista tukea ja muita infran edistämiskeinoja. EU:n rahoitusmahdollisuudet tulee hyödyntää täysimääräisesti.

AFIR-asetusehdotuksen käsittely on EU:ssa kesken. Suomen kannalta on tärkeää saada joustoa komission TEN-T-verkolle esittämiin, mm. etäisyysperusteisiin, vaatimuksiin. Jakeluinfran kehittämisen resurssit ja käytettävissä oleva julkinen tuki tulisi pystyä kohdentamaan mahdollisimman tarveperusteisesti ja kustannustehokkaasti potentiaalisiin sijainteihin TEN-T-verkolla ja sen myös sen ulkopuolelle.

Ohjelmassa on käsitelty jakeluinfran nykytilaa ja kehittymisen edellytyksiä monipuolisesti. Toteamme, että riittävän säävarma fossiilittoman kotimaisen sähköntuotantokapasiteetin riittävyys on kriittinen menestystekijä myös sähköistä liikennettä ajatellen. Toimenpiteet sähköisen liikenteen ja sähköverkon tasapainoisen rinnakkaisen kehittymisen edistämiseksi ovat tärkeitä. Kannatamme myös mm. esitetyjä toimia jakeluinfran käyttäjäystävällisyyden edistämiseksi, hinnoittelun läpinäkyvyydestä ja maksumenetelmien yhteentoimivuudesta.

Ohjelmassa esitetään monia toimenpiteitä, joissa kunnat ovat vastuutahona mukana. Pidämme hyvää ehdotuksena sitä, että raskaan liikenteen latausinfra sijainnin suunnittelu otetaan kiinteäksi osaksi seudullista ja maakunnallista liikennejärjestelmäsuunnittelua ja maankäytön suunnittelun yhteistyötä. Maankäytön suunnittelussa tulee mahdollisuuksien mukaan varata alueita raskaiden ajoneuvojen latauskentille tai jakeluasemille. Katsomme, että kuntien rooli jakeluinfra edistämässä liittyy ensisijassa maankäytön suunnitteluun ja jakeluinfra sijaintien mahdollistamiseen. Tämä luo edellytyksiä markkinaehtoisesti toteutuvalla infralla ja esimerkiksi nykyisten liikenneasemien ja palveluiden yhteyteen syntyvälle jakeluinfralle.

Kiinnitämme huomiota siihen, että maankäytön suunnittelussa alueiden varaaminen tilaa vieville latauskentille ei ole aina helppoa, kun huomioidaan eri-laisten toimintojen tilatarpeet ja edellytykset. Etenkin tiiviillä kaupunkialueella voi olla erittäin vaikeaa löytää sopivaa tilaa noin 4000 m<sup>2</sup> laajuiselle raskaan liikenteen latauspoolille. Raskaan liikenteen latauspoolien potentiaalisimpia logistisia sijainteja ja kehittämisen edellytyksiä tulisi tarkastella seutukohtaisesti huomioiden mm. logistiikka-alueet ja terminaalit sekä raskaan liikenteen taukopaikat palveluineen.

Ohjelmaluonnoksessa kunnilta ja muilta toimijoilta toivotaan aktiivisuutta käyttäjätarpeiden selvittämisessä ja kokemusten vaihtamisessa sekä tilan osoittamisessa hitaamman latauksen pisteille. Ehdotus on hyvä. Hitaamman latauksen paikkoja ovat esim. kadunvarsipaikat, asemien liityntäpysäköintipaikat, erilaiset kaupalliset palvelut, liikunta- ja ulkoilukohteet ja kansallispuistot. Kadunvarsien latauspaikoille on kasvavaa tarvetta yksityishenkilöiden lisäksi taksiliikenteessä, kaupunkilogistiikassa ja myös yhteiskäyttöautojen osalta.

Osa kunnista on tehnyt yleissuunnitelmia tai linjauksia latauspaikkojen potentiaalisimmista sijainneista kadunvarsilla ja kunnan toimintamallista latausinfra mahdollistajana ja/tai edistäjänä. Tässä yhteydessä huomioidaan latausinfra mahdollistaminen tavalla, joka vastaa lataustarpeisiin, mutta mahdollistaa myös katutilan ja pysäköinnin tehokkaan ja kestävästi liikumisen tavoitteita tukevan käytön. Yksi kiinnostava ratkaisu on ns. latauskatujen kehittäminen. Kunnat voivat huomioida taksien, jakeluliikenteen ja muiden toimijoiden lataustarpeet latausinfra sijaintien suunnittelussa ja mahdollistamalla latausinfra toteuttamisen katuverkolla tai pysäköintialueilla paikoissa, jotka sijaitsevat toimijoiden hyvin saavutettavissa.

Ohjelmaluonnoksen mukaan liikenne- ja viestintäministeriö perustaa jakeluinfra kehittämisen seurantaan varten keskeisistä viranomaisista ja muista toimijoista koostuvan seurantaryhmän. Yhteistyöverkoston avulla 1) päivitetään jakeluinfraohjelma AFIR:in kansallisen toimintakehyksen kriteerejä vastaavaksi ja 2) seurataan kansallisen jakeluinfra kehittämistä vuositasolla ja valmistellaan AFIR:in mukaiset infra kehittämistä koskevat edistymisraportit. Kuntaliitto kannattaa tätä ja ehdottaa, että ministeriö kutsuu seurantaryhmään myös kuntien ja kaupunkien edustajia. Kuntaliitto osallistuu mielellään tähän yhteistyöhön.

Miira Riipinen

Johanna Vilkuna

Johtaja, Yhdyskunnat ja ympäristö Kehittämisspäällikkö

Vilkuna Johanna  
Suomen Kuntaliitto ry